

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobkyně: L. P.**, zastoupena Mgr. Milošem Procházkou, advokátem, se sídlem Divadelní 4, Brno, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 7. 2004, č. j. 36 Az 736/2003 - 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Mgr. Miloši Procházkovi, advokátu, se sídlem v Brně, Divadelní 4, **se přiznává** odměna za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti ve výši 2558,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 6. 2003, č. j. OAM - 1869/AŘ - 2002, byl žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) zamítnut rozklad a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 7. 11. 2001, č. j. OAM - 4638/VL - 11 - OL5 - 2001, kterým nebyl žalobkyni udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a nebyla na ni vztažena překážka vycestování podle § 91 téhož zákona. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatelka svou vlast opustila a do České republiky přijela spolu se svým manželem v roce 2001 za svými třemi dětmi.

V Arménii měla potíže s policií, neboť jeden z jejích synů nevykonal základní vojenskou službu. Od roku 1994 ji a zejména jejího manžela obtěžovala vojenská policie, která se všemi prostředky snažila zjistit, kde je její syn a kdy se vrátí do vlasti. V roce 2001 byl dokonce stěžovatelčin manžel na dva dny zadržen, několikrát jej též policisté uhodili. Sama stěžovatelka měla v souvislosti s tímto obtěžováním jedenkrát srdeční slabost, kvůli níž musela být hospitalizována. Do České republiky přijela až v době, kdy její děti měly prostředky na to, aby zajistily letenku. Protože zde žijí na základě pracovního povolení, ona sama si vstupem do azylového řízení chtěla legalizovat pobyt, aby zde mohla s dětmi a manželem zůstat. Žalovaný proto po zhodnocení stěžovatelčiných výpovědí neshledal splnění podmínek výše uvedených ustanovení zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Brně, v níž namítala porušení jednotlivých ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), upravujících povinnosti žalovaného v průběhu správního řízení a § 12 a § 91 zákona o azylu. Tato porušení však nijak blíže nespecifikovala a pouze odkázala na obsah protokolu o pohovoru a ostatní spisový materiál. Na výzvu soudu posléze žalobu doplnila v tom smyslu, že napadla rozsah provedeného dokazování a nedostatečně zjištěný stav věci. Posuzování situace v Arménii bylo provedeno pouze informací Ministerstva zahraničí USA za rok 2000, která není pro její případ relevantní.

Rozsudkem Krajského soudu v Brně blíže označeným v záhlaví byla žaloba stěžovatelky zamítnuta. V odůvodnění krajský soud uvedl, že skutková zjištění, z nichž vycházelo rozhodnutí žalovaného, byla dostatečná a závěry vyjádřené v napadeném rozhodnutí jsou v souladu se zákonem. Konstatoval, že v postupu žalovaného neshledal vady, které by spočívaly v tom, že by nebyly dostatečně shromážděny podklady pro rozhodnutí nebo že by při jejich získávání byl porušen zákon. Zároveň uvedl, že soud nemůže provést vlastní hodnocení důkazů a rozhodnout o věci samé. Krajský soud shledal správným závěr žalovaného, že potíže, které v průběhu řízení před žalovaným stěžovatelka popsala, nezakládají opodstatněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Rovněž se ztotožnil se závěry žalovaného o neexistenci překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka kasační stížnost, kterou se domáhala jeho zrušení a zároveň požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V jejím odůvodnění uvedla, že nesouhlasí se závěry krajského soudu ohledně rozsahu soudního přezkumu a možnosti soudu provést vlastní dokazování, neboť se domnívá, že požadavkům pojmu „plná jurisdikce“ nedostačuje pouze provedení kasačního přezkumu před správním soudem. Podle nové právní úpravy má soud možnost provést dokazování, krajský soud se však dle stěžovatelčina názoru řídil dřívější právní úpravou, když výslovně uvedl, že by překročil svou pravomoc, kdyby provedl vlastní dokazování. Závěrem uvedla, že v návaznosti na výše uvedené považuje odůvodnění rozsudku soudu ohledně námitky směřující do hodnocení důkazů ze nezákonné, a uplatnila kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s“). V doplnění kasační stížnosti učiněném prostřednictvím ustanoveného zástupce uvedla, že pochybení krajského soudu spatřuje v důvodech dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., neboť soud nesprávně posoudil právní otázku týkající se interpretace § 12 a § 14 zákona o azylu a žalovaným zjištěná skutková podstata nemá oporu v obsahu správního spisu. Soud ani žalovaný si dle jejího názoru nezajistil dostatek důkazů, a to ani důkazy navrhované stěžovatelkou. Naopak vycházel ze zpráv o dodržování lidských práv, které jsou však poplatné politickému režimu v dané zemi. Stěžovatelka opustila svou vlast z důvodného strachu z pronásledování

policií, směřovaného především na jejího manžela. Vzhledem k tomu, že na území České republiky žijí stěžovatelčiny děti, bylo by z humanitárního hlediska vhodné, aby byla zachována celistvost rodiny.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkazuje na správní spis, zejména vlastní podání a výpovědi stěžovatelky učiněné v průběhu správního řízení. Z výše uvedených důvodů navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání jejího odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatelka namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., kasační stížnost je tedy s výjimkou níže uvedenou přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelčino tvrzení, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, lze podřadit pod důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Nejvyšší správní soud předně přezkoumal závěry krajského soudu ohledně posouzení skutečnosti, zda byla stěžovatelka ve své vlasti pronásledována či se takového pronásledování opodstatněně obávala z důvodů její rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu) a jeho pochybení neshledal. Potíže, jimž se stěžovatelka vycestováním z vlasti vyhýbá, tj. obtěžování návštěvami vojenské policie, která usiluje o vykonání vojenské služby stěžovatelčiným synem, nemohou být za takové pronásledování považovány. Jde toliko o obtíže nedosahující intenzity pronásledování, protože postup policie, která v průběhu let 1994 – 2001 stěžovatelku a jejího manžela několikrát navštívila, nelze v žádném případě považovat za perzekuci vůči stěžovatelce. Nepřímo to potvrdila i sama stěžovatelka, když v průběhu pohovoru před žalovaným uvedla, že svou vlast opustila až ve chvíli, kdy na její vycestování měly její děti dostatek finančních prostředků. Nestalo se tak v bezprostředním ohrožení či z důvodu opodstatněných obav z pronásledování.

Stěžovatelka v kasační stížnosti napadá rovněž nesprávnou aplikaci § 14 zákona o azylu žalovaným, tedy nedostatečné posouzení humanitárních důvodů pro udělení azylu. Aby však mohla být tato námitka přípustně namítána a aby tak Nejvyšší správní soud mohl přistoupit k posouzení její důvodnosti, musela by stěžovatelka namítat nyní tutéž vadu, jakou již namítala v rámci žalobních bodů v řízení před krajským soudem. Pokud by ji namítala nově až nyní v řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud by se jí podle § 103 odst. 1

písm. a) a § 104 odst. 4 s. ř. s. nemohl zabývat. Předpokladem přípustnosti námitky vůči postupu žalovaného ve správním řízení nyní v řízení o kasační stížnosti je tedy uplatnění takové vady správního řízení již v řízení před krajským soudem ve formě žalobního bodu. Žalobní body musí podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat jak skutkové, tak i právní důvody, pro které stěžovatelka považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné nebo za nicotné. Námitka nesprávného posouzení podmínek § 14 zákona o azylu není ani v náznaku obsažena v žalobě ke Krajskému soudu v Brně. Proto ohledně této námitky Nejvyšší správní soud uzavírá, že se opírá o jiný důvod, než který byl uplatněn v řízení před krajským soudem, ač v předcházejícím soudním řízení uplatněn být mohl, a Nejvyšší správní soud se jí tak podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nemůže zabývat. V této části tedy Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost nepřípustnou.

Stěžovatelčiny námitky ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělila sama stěžovatelka. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující. Krajský soud proto nepochybil, když se s rozhodnutím žalovaného ztotožnil. Formulace, které krajský soud při odůvodňování svých závěrů použil, mohou skutečně vyvolávat dojem, že si možností, které sám má při provádění dokazování, nebyl vědom. Nejvyšší správní soud ovšem konstatuje, že v přezkoumávané věci je podstatné, že ani sama stěžovatelka v žádném ze svých podání v průběhu celého azylového řízení neuvedla, co by dalšími důkazy mělo být prokázáno. Jak bylo výše uvedeno, stěžovatelčiny potíže nebyly takového charakteru, aby mohly být považovány za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, a vzhledem ke stěžovatelčiným výpovědím je zřejmé, že nepatřila ani do jinak ohrožené skupiny osob. Pokud tedy krajský soud shledal provedené dokazování dostatečným a obecnou situaci v Arménii posuzoval na základě obecné informace o zemi vydané v roce 2001, pak ani Nejvyšší správní soud nepovažuje za nezbytné rozšiřovat dokazování o další informační zdroje.

Nejvyšší správní soud tedy důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna právnímu zástupci stěžovatelky, který jí byl ustanoven usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2004, č. j. 36 Az 736/2003 - 49, byla stanovena za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení včetně studia spisu a doplnění kasační stížnosti) na základě § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 2000 Kč. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu taktéž za dva úkony právní služby ve výši 150 Kč. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně, vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., činí 408,50 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznávají náhrady nákladů v celkové výši 2558,50 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu